

171/2010. (IX. 23.) AB határozat

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányának, illetve az azon szereplő kérdés hitelesítésével kapcsolatban hozott határozata ellen benyújtott kifogás tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 368/2009. (IX. 3.) OVB határozatát megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja.
2. Az Alkotmánybíróság a határozott kérelmet nem tartalmazó kifogást érdemi vizsgálat nélkül visszautasítja. Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

I.

1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) a 368/2009. (IX. 3.) OVB határozatával hitelesítette egy országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívét. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt: „A Magyar Országgyűlés tüzzön napirendjére és tárgyaljon meg az ifjúsággal kapcsolatos közfeladatokról szóló törvénytervezetet!”.

A 368/2009. (IX. 3.) OVB határozat a Magyar Közlöny 2009. évi 124. számában, 2009. szeptember 3-án jelent meg. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése szerint az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet benyújtani. A határozat ellen 2009. szeptember 16-án és szeptember 17-én, határidőn belül nyújtottak be kifogásokat.

2. Az egyik kifogás benyújtója szerint a kérdés egyrészt „nyelvtanilag helytelen”, másrészt „nem egyértelmű”, hogy „pontosan melyik törvénytervezetet kellene az Országgyűlésnek napirendjére tűznie”, ezért az OVB határozatának megsemmisítését és az OVB új eljárás lefolytatására való kötelezését kérte. Az OVB-nek ugyanis emiatt az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 18. § b) pontja, illetőleg 17. §-a alapján meg kellett volna tagadnia az aláírásgyűjtő ív hitelesítését. Az indítványozó úgy vélte, hogy az OVB megsértette a Ve. 29/B. § (2) bekezdésének e) pontjában foglaltakat is, mivel nem tüntette fel a határozat indokolásában a Ve. 117. § (1) bekezdését, amelyre - álláspontja szerint - alapozta döntését. A kifogás benyújtója szerint az OVB-nek egyébként nem is a Ve. 117. § (1) bekezdése alapján kellett volna eljárnia. A kifogás benyújtója megjegyezte továbbá, hogy az OVB határozat indokolása „elírásra került”, mivel az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya országos népi kezdeményezésre irányult, a határozat indokolása viszont „népszavazásra feltenni kívánt kezdeményezésre” hivatkozik.

3. A másik kifogás benyújtója indokainak megjelölése nélkül csupán annyit írt, hogy kifogást jelent be az OVB határozata ellen „annak alkotmányérintősége okán”.

4. Az Alkotmánybíróság a kifogásokat az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, többször módosított és egységes szerkezetbe foglalt 2/2009. (I. 12.) Tü. határozat (ABK 2009. január, 3.) 28. § (1) bekezdése alapján egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

II.

1. Az Alkotmány érintett rendelkezései:
„28/B. § (1) Országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet.
(...)”

28/D. § Országos népi kezdeményezést legalább 50000 választópolgár nyújthat be. Az országos népi kezdeményezés arra irányulhat, hogy az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdést az Országgyűlés tűzze a napirendjére. Az országos népi kezdeményezésben megfogalmazott kérdést az Országgyűlés köteles megtárgyalni.”

2. Az Nsztv. érintett rendelkezései:

„17. § A népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést.”

„18. § Az Országos Választási Bizottság akkor tagadja meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,

b) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,

c) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”

3. A Ve. érintett rendelkezései:

„117. § (1) Az Országos Választási Bizottság a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül hitelesíti.”

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatban döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet - az Alkotmánybírósághoz címezve - az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

„131. § Az országos népi kezdeményezés során a 117-121. § és a 130. § (1) és (3) bekezdésének rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.”

III.

A kifogások részben megalapozottak.

1. A jelen ügyben az Alkotmánybíróság hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. § *h*) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása jogorvoslati eljárás, ezért az Alkotmánybíróság a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság e hatáskörében eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el feladatát [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

2. Az Alkotmánybíróság a kérdés egyértelműségét vitató kifogással kapcsolatban az alábbiakat állapította meg. Az Nsztv. 17. §-a értelmében a népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen kell tartalmaznia a megtárgyalásra javasolt kérdést. Az „Országgyűlésnek a kérdés napirendre tűzésére, megvitatására és határidőn belüli döntésre van kötelezettsége, (...) a döntés tartalmát a népi kezdeményezés nem határozza meg. (...) A népi kezdeményezésnek - ellentétben a népszavazással - (...) nem kell konkrét jogalkotási kötelezettséget megfogalmaznia” [42/2002. (X. 11.) AB határozat, ABH 2002, 316, 318.]. A jelen ügyben az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy a kezdeményezők által megfogalmazott kérdés nem egyértelmű, a kifogás tehát megalapozott. Az Alkotmány 28/D. §-a értelmében a népi kezdeményezés célja az, hogy a feltett kérdést tárgyalja meg az Országgyűlés. Az Országgyűlés a tárgyalás nyomán szabadon dönt arról, hogy szükséges-e további lépés megtétele, akár egy országgyűlési határozat, akár egy törvény elfogadása, módosítása, hatályon kívül helyezése. Ezért a népi kezdeményezésben sem fogalmazható meg úgy a kérdés, hogy azt sugallja, egy konkrét törvénytervezet megtárgyaltatása a cél. Ez a megfogalmazás ezért nem egyeztethető össze a népi kezdeményezés alkotmányos jelentésével. Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 368/2009. (IX. 3.) OVB határozatát megsemmisítette és az OVB-t új eljárás lefolytatására kötelezte.

Nem tartotta az egyértelműség követelményébe ütközőnek az Alkotmánybíróság a kifogás benyújtójának a kérdés esetleges nyelvtani hibájára való hivatkozását. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az OVB határozat indokolásában a népszavazásra való utalás az ügy érdemét nem érinti, ezért annak vizsgálatát mellőzte.

3. A Ve. 77. § (2) bekezdés *a*) és *b*) pontja szerint a kifogásnak tartalmaznia kell a jogszabálysértés megjelölését és annak bizonyítékait. A Ve. 77. § (5) bekezdése alapján a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha az elkésett, vagy nem tartalmazza a 77. § (2) bekezdés *a*)-*b*) pontjában foglaltakat [85/2008. (VI. 13.) AB végzés, ABH 2008, 1553, 1554.; 13/2009. (II. 13.) ABK 2009. február, 154.]. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az I.3. pontban ismertetett kifogás nem tekinthető érdemben elbírálhatónak, mivel a törvényben előírt követelményeknek nem felel meg. A kifogás benyújtója kifogásában nem jelölt meg az OVB döntésével kapcsolatban konkrét jogsértést, és nem utalt annak bizonyítékaira. Ezért az Alkotmánybíróság a tartalmi feltételeknek meg nem felelő

kifogást az Abtv. 22. § (2) bekezdésében, valamint a Ve. 116. §-ában, és a 77. § (5) bekezdésében foglaltak alapján érdemi vizsgálat nélkül visszautasította.

Az Alkotmánybíróság e határozatának közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben történt közzétételére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2010. szeptember 20.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Bihari Mihály
alkotmánybíró helyett

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Lenkovich Barnabás
alkotmánybíró helyett

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró